

Izjava, izvzemši pondeljek, vsak dan zjutraj... Uredništvo: ulica sv. Frančiška...

EDINOST

Posamezne številke v Trstu in okolici po 20 cent. — Oglasi se računajo v...

Neumestna in škodljiva strogot

«Gazzetta Ufficiale del Regno d'Italia»... Uradni list italijanskega kraljevstva...

To bi bil poleg ukrepov v raznih panogah... Uprave štiridesetmilijonske države...

Kaj je zakrivil župan v Budanjah, da je postal naenkrat nevreden, da bi ostal na čelu...

Tudi če je bilo res tako, kakor so poročali... viraški orožniki, se moramo vprašati...

Dajše moramo ugotoviti — in dekret prefekture sam ne ve nič nespornega...

Resnica pa je bila ta, da budanjski naborniki niti niso imeli na klobuku barve...

Seja reparacijske komisije... PARIZ, 14. Danes se je vršila seja reparacijske komisije...

zori oblastva na sledeče dejstvo: po zasedbi so vsele na našem Narodnem domu...

Se enkrat pravimo: ne poslušajte zlohotnih zapeljivcev, marveč uvažujte nasvete...

Ustoličenje novega predsednika poslanske zbornice

Optimizem predsednika on. Casertano... Ustoličenje novega predsednika poslanske zbornice...

RIM, 14. Sejo poslanske zbornice je otvoril podpredsednik on. Gasparotto...

Omenil je, da je naslednik dveh nepozabnih prijateljev on. De Nicola in on. Rocco...

Nato je pričela razprava o zakonskem načrtu za reformo volilnega zakona...

Nova aretacija radi bančnega škandala v Berlinu... BERLIN, 14. V postopanju proti Kutiskerju...

Seja reparacijske komisije... PARIZ, 14. Danes se je vršila seja reparacijske komisije...

Radić zaslišan

Radić bo govoril - Izjave notranjega ministra

BEOGRAD, 14. (Izv.) Danes so praznovali tu pravoslavno Novo leto...

Listi so danes objavili izjave notranjega ministra Maksimovića o sklepu zagrebskega...

ZAGREB, 14. (Izv.) Včeraj proti večeru so se Radić in njegovi tovariši v navzočnosti...

Rude Bačinac aretiran... BEOGRAD, 14. (Izv.) V hotelu «Petrograd»...

Radićeva pogodba z Madžarsko... Madžarska vlada uradno zanika obstoj pogodbe...

BEOGRAD, 14. Tiskovni urad zunanjega ministristva je izdal ta-le komunikacije:

Ministruvstvo za notranje posele je nocno izdalo komunikacije, v katerem demantira razgovor dunajske «Neue Freie Presse»...

Volilno gibanje v Jugoslaviji

V Sloveniji nastopi 17 strank

LJUBLJANA, 14. V terek je potekel rok za vlaganje kandidatnih list na Slovenskem...

V Ljubljani so vložene sledeče liste: 1. Narodni blok (Ivan Mohorič); 2. levičarski socialisti (I. Makuc);

11. seliško-agrarna zveza (A. Hribar); 12. Bernotovi socialisti (Vinko Mörderndorf); 13. lista Radićevih disidentov...

12. Bernotovi socialisti (Vinko Mörderndorf); 13. lista Radićevih disidentov...

Volivcem v vseh treh okrožjih je približno 190.000. Velika večina list je postavljenih brez vsakega izgleda na uspeh...

Kandidatske liste na Hrvaškem in v Slavoniji

ZAGREB, 14. Hrvatska in Slavonija volijo 68 poslancev v 9 volilnih okrožjih...

Kralj Aleksander v Ljubljani

LJUBLJANA, 14. (Izv.) Kralj Aleksander in kraljica sta se pripeljala danes ob 10.30 v Laze...

„Domoljub“ ustavljen

LJUBLJANA, 14. (Izv.) Na podlagi čl. 138 državne ustave je veliki župan Baltič prepovedal nadaljnje izhajanje...

Pariška finančna konferenca zaključena

Sporazum dosežen v vseh točkah - Podpis protokola finančne konferenca - Važne izjave finančnega ministra Clementela

PARIZ, 14. Uradna zaključitev finančne konferenca je bila določena za danes zjutraj in seja se je otvorila že ob 9. uri...

Volilno gibanje v Jugoslaviji

V Sloveniji nastopi 17 strank... LJUBLJANA, 14. V terek je potekel rok za vlaganje kandidatnih list...

1. Narodni blok (Ivan Mohorič); 2. levičarski socialisti (I. Makuc); 3. socialni demokrati (dr. Lj. Perić);

11. seliško-agrarna zveza (A. Hribar); 12. Bernotovi socialisti (Vinko Mörderndorf); 13. lista Radićevih disidentov...

tudi francoski finančni minister Clementel ter je izjavil, da gre za sluzga za doseženi sporazum načelnikom vseh delegacij...

PARIZ, 14. Na podlagi sporazuma, ki se je dosegel na finančni konferenci, je bila za stroške reparacijske komisije in organizme...

S prvem septembrom 1925 bodo morale nekatere države pričeti s poravnavo zastankov, pri čemer se jim zaračunajo 5% obresti...

Churchillove izjave novinarjem

LONDON, 14. Danes zvečer je prisel v London finančni minister Winston Churchill...

Zedinjene države zadovoljne z izidom konferenca

Smernice za politiko napram ZSSR... PARIZ, 14. Listi so prešli iz Washingtona sledeče: Ceravno niso Zedinjene države...

Francoska zbornica pričela svoje delovanje

Načrt za reformo vojaških zaporov - Painlevé izvoljen za zborničnega predsednika... PARIZ, 14. Danes je bila otvorjena zbornica...

Predstoječa kriza v carinskih odnosih

med Francijo in Nemčijo... PARIZ, 14. Predsednik nemške trgovinske delegacije Trendelenburg je imel izročiti...

Rečna luka v Bratislavi

PRAGA, 14. Na ministrstvu za javna dela se je pred kratkim vršila konferenca, katere so se udeležili tudi zastopniki...

svrhu je finančno ministertvo dovolilo 2 milijona Kč kredita. To skladišče se je želelo zgraditi še pred 2 leti, ampak vsota 5 milijonov, ki se je takrat zahtevala, je bila zavrnjena.

Kroženje bankovcev v Čehoslovaški
PRAGA, 14. Bančni urad čehoslovaškega finančnega ministertva poroča, da je izšla 15. decembra m. l. zlata rezerva 1050.6 milijonov Kč. Iz prometa je bilo vzeti bankovcev za 175 milijonov Kč, tako da se nahaja v kroženju 8,114.8 milijonov Kč papirnatega denarja.

Po zadnjih poročilih iznaša soudeležba čehoslovaškega kapitala v ogrskih podjetjih — skupno za naprave in stroji — 250 milijonov Kč.

Čehoslovaška industrija svile
PRAGA, 14. V čehoslovaški republiki se nahaja 53 tvornic, ki se pečajo z obdelovanjem svile ter razpolagajo z 8000 stroji in 20.000 delavci.

Večidel svetlih izdelkov se izvažajo v Francijo, ker so gotovi čehoslovaški izdelki te vrste, kakor podloge in polsvila boljše nego francoski. Tudi izvoz v Ameriko in v Anglijo je precejšen. Ceni se tudi blago iz žamet, ki ima na Japonskem mnogo odjemalcev.

Čehoslovaški izvoz v novembru
PRAGA, 14. V mesecu novembru m. l. se je izvozilo iz Čehoslovaške za 450 milijonov Kč sladkorja, t. j. za 323 milijonov več nego oktobra meseca. Napram mesecu oktobru 1923 se je tedaj izvoz povečal za 37 milijonov.

Skupna vsota izvoza iz Čehoslovaške v novembru m. l. je narasla na 1765 milijonov Kč, t. j. za 303 milijonov več nego v oktobru istega leta in za 532 milijonov več napram izvozu v oktobru 1923. V dobi od januarja do novembra 1924 je izvoz dosegel skupno vsoto 14.900 milijonov napram 10.802 milijonov za isto dobo leta 1923. Prebitek se računa tedaj na 4108 milijonov Kč, t. j. približno 40%.

Razen sladkorja sta še dve drugi vrsti izdelkov, katerih izvoz stalno narasča, in sicer steklenine (37 milijonov), kakor tudi žito.

Boj med plemeni v Maroku
Gen. Primo De Rivera dospe v Madrid 22. januarja

PARIZ, 14. List «Petit Parisien» je prejel iz Feza naslednje: Pleme Kmes, ki biva zapadno od Kekuana, je izvršilo napad na plemena Abd El Krima. Ubilo je nad sto mož in jih zavelo tristo. — Ko je Abd El Krim zvedel za ta poraz, je odpisal na lice mesta ojačenja pod poveljstvom svojega najboljšega pobočnika, da kaznuje pleme Kmes. «Petit Parisien» pravi, da je treba z največjo pozornostjo zasledovati boje, ki se bodo razvili med plemenom Kmes in četami Abd El Krima. Listi namigujejo, da je najbrž Raitsuli organiziral pleme Kmes za napad proti Abd El Krimovim četam.

TETUAN, 14. Uradno poročilo pravi, da dospe general Primo De Rivera v Madrid dne 22. t. m. Kasneje namerava obiskati Melillo, Lerache, Arziabo in Kazar Kabir. Nadalje ima namen predložiti v odobritev članom direktorija važne reforme glede španskega protektorata v Maroku.

Lenin, Trocki in sedanjí položaj v ruskem komunizmu

Leninovo grobišče na Rdečem trgu v Moskvi je postalo simbol ZSSR. Krasnja je ta moderna stavba — na dveh straneh jo obdajajo govorniške tribune. Nepregledne vrste ljudskih množic z rdečimi prapori romajo dan za dnevom na to mesto — šolska mladina, intelektualci, delavci, kmetje, brezstvarna odposlanstva z dežele. In na prečelnju grobišča se pojavljajo ponoči velikanske razsvetljene črke «Lenin». Stene grobišča v notranjosti so odete v črno in rdečo. V visoki stekleni rakvi leži blede Leninova postava, pokrita do polovice z državno zastavo. Obraz miren, lakor da bi slavil revolucionarni spaj; le bled je. Na prsih se svetli red rdeče zastave. Ovzgljavljajo v vznožju rakve nepremična častna straža. V kotu grobišča visi na srednjem velikem drogu velikanska državna zastava.

Ali ni bilo še večerj, da je ta mož imel ognjevitte govore zunaj na trgu? In danes je že prišel v zgodovino. Tu, v grobišču, vse tiho, tajinstveno tiho, zunaj pa valovi kalno življenje. Jezik milijonov na vzhodu in zapadu izgovarja njegovo ime. Meštani so okrasili sobne stene z njegovo sliko. Delavci in kmetje nosijo Lenina v gumbnici. Svetnik jim je. Povsod, v uradih, v izložbah Leninih portretov. Tovarne in regimenti so si naredili njegovo ime. Vsako besedo, ki jo je napisal ali izgovoril pokojnik, analizirajo ter ji skušajo dati globlji smisel. Znak globokega življenja, ki noče mirovati, temveč snovat vedno več, višje in višje.

Takoj po Leninovi smrti je notranje politično življenje Rusije zabredlo v krizo. Opozicija komunistične stranke je bila izpostavljena strastnim napadom, ki so prihajali od vseh strani države. Prišel se je koncentrični napad na zasebni kapital; ideja državnega kapitalizma naj bi se izvedla do zadnje pitice in zasebni podjetnik naj bi izgubil. Zadržuje je prejšnja naloga, da posreduje med producenti in konsumentom.

Toda se takrat so dokazovali sovjetski gospodarski strokovnjaki, da osrednja zadržana ni kos tržnim razmeram, da se ne sme prezirati privatna inicijativa in da je boj proti privatnemu kapitalu neumestna, da celo usodepolen. In razvoj je potrdil pravilnost teh naziranj. V enem izmed poslednjih govorov je moral predsednik sovjetskih komisarjev, Rykov, priznati, da zadržuje niso izpolnile upanja, ki se je stavilo nanje, da jim ni uspelo prevzeti mesta zasebnega kapitala in da je tam, kjer je prej deloval zasebni kapital, ostal nezaseden prostor. Zasebni kapital, ki je bil potanjen iz splošne trgovine, je ustvaril v žitni trgovini enotno gospodarsko fronto proti državi ter povzročil državni banki, ki je prej sama obvladovala žitni trg, velike preslavlave.

Sedanja gospodarska politika sovjetske Rusije hoče predvsem razmahniti zasebno trgovino, odpovedati se konkurenčnemu boju, med državnim in zasebnim kapitalom ter omejitvi podporo zadrž, kakor to zahtevajo gospodarske prilike. Ali se bo povzpeli žitni trg do zdravih razmer, je še negotovo, kajti žitne prilike v l. 1924. so bile napram onim iz leta 1923 povsem druge. Medtem ko so bile žitne cene pred dvema letoma razmeroma precej ugodne, so v letu 1924. poskočile tako visoko, da je industrijsko proizvajanje še sedaj močno ogroženo.

Tudi v drugih ozirih je začel komunistični radikalizem popuščati. Visokošolci, ki so bili radi svojega meštanskega pokolenja izključeni iz univerze, se zopet sprejemajo na sovjetskih univerzah. Napadi proti inteligenci so prenehali in vodilni sovjetski možje bodrijo na shodih celokupno rusko inteligenco, da se popirne reševanja kulturnih nalog v prid ruskuemu narodu. Ravnotako postopajo sodišča precej milo v kazensko-političnih zadevah in delovanje tajne policije je ubralo demokratične smeri. Neopaženo, toda sistematično se pomika ruska komunistična stranka proti desni. Čuti se močna in zavarovana, kajti nevarnosti, ki so ji pretile, smatra za odstranjene.

Najzanimivejša senzacija za sedanjost Rusije je boj proti Trockemu. V tretjem vezvku svojih del, ki jih je nedavno objavil, napada brezobzirno vrhovno strankino vodstvo ter mu očita, da ni igralo pred oktobrsko revolucijo 1917. nikake važne vloge v revolucio-

narnem delavskem pokretu. Tudi Trockega knjiga o Leninu je zelo olzovolišla sovjetske voditelje. Priridili so številna zborovanja ter odobrili razne sklepe, naperjene proti Trockemu. Toda Trocki ostaja neomajen, večni opozicionalec, ki hoče vladati po svoje, to je po načelih zmernega, popustljivega komunizma. Vendar pa je značilno za sedanje politične prilike Rusije, da si obe frakciji komunistične stranke očitata desničarstvo. Tako n. pr. za trjuje Zinovjev, da hoče Trocki ustanoviti v stranki desničarsko krilo, Trocki pa odgovarja Zinovjevu in Kamenjevu, da sta pripadala desnici že v l. 1917., ko je izbruhnila komunistična revolucija. Seveda pa ni ta stvar tako nevarna, kakor izgleda. Kljub vsem govoricam in vestem, ki so jih prinašali v zadnjem času listi, ne misli nihče na to, da se izključil Trocki iz stranke in odstavi od odgovorne službe, ki jo vrši kot vrhovni poveljnik rdeče armade. Kajti Trocki je premočan, pregledno vraččen v sovjetski državni organizem in nadvse popularen. Pri vsem tem vzbujajo naslednja dejstva glede Trockega velike pomisleke. Iz najboljši oddaljenih krajev sovjetske Rusije, tudi od tam, kjer se njegove knjige sploh niso brale, prihajajo na osrednje vodstvo komunistične stranke resolucije komunističnih sekcij proti Trockemu. Kljub njegovi popularnosti se ni postavila zanj še nobena organizacija. Zdi se, da je stopil na mesto zlezane, a gibčne strankine mase, železen strankin aparat. Torej politična moč sedanje ruske komunistične stranke ne tiči v njeni notranji duhovni, ustvarjalni sili, marveč v železni disciplini uradniškega aparata stranke.

DNEVNE VESTI

Važni dogodki v občinskem zastopu v Marezigah

Prejeli smo poročilo, da je imel občinski zastop v Marezigah pred nekaj dnevi svojo izredno sejo. Prisotni so bili vsi zastopniki. V sejo je prišel tudi tajnik kopskega fašja, odvetnik Petris, dasi niti ni občinski zastopnik. Cim je zupan zaprosil zastopnike, naj odobrijo občinski dolg 180.000 lir, ki ga je napravil bivši občinski komisar g. Padovan, je prišlo do burnih prizorov. Večina občinskih zastopnikov je izjavila, da absolutno ne priznavajo tega dolga. Tajnik kopskega fašja je pozval prisotne, naj glasujejo za predlog in naj «ne delajo neumnosti!» Na to je 11 odbornikov — 4 Slovence, 7 socialistov, seveda domačinov — izjavilo, da v znak protesta izstopajo iz občinskega zastopa, ker da ne morejo odobriti dolgov, o katerih ne vedo, v kak nameri so bili najeti! Nato je zopet povzel besedo odvetnik Petris. V svojem daljšem govoru je rekel tudi to: «Ne čudim se slovenskim zastopnikom, da ne priznavajo prejšnjega dolga, tudim se pa vam, fašistom, da skupno z njimi podajate demisijo in da nečete priznati dolga, ki so ga napravili vaši tovariši — fašisti! Zapomnite si: vas ni izvolilo ljudstvo za svoje zastopnike, ampak smo vas mi spravili v občinski zastop! Ponovljamo: ne delajte neumnosti! Ostanite v občinskem zastopu in odobrite predlog!» — «Nočem!» — so vzkliznili naši in oni fašistovski zastopniki in so za tem zapustili občinsko dvorano. Kaj se je govorilo potem, ne vedo naši poročevalci. Znano je samo to, da je delovanje občinskega zastopa nemogoče, ker je večina odstopila in vsak hip je pričakovati imenovanje novega občinskega komisarja.

Te dni je bila izvršena v Marezigah grupacija fašistov. Izvršenih je bilo tudi nekoliko hišnih preiskav. Uspeh je bil — negativni. Ta dogodek v marezigkem občinskem zastopu postavlja napravo občinskih komisarijev v žalostno luto. Ali je kako čudo, da se naše občine s strahom branijo takih upraviteljev? Kaj značilno za naše razmere je tudi, da prihaja v občinsko sejo kot gromovnik človek, ki ni član občinskega zastopa. Najznamenitejša pa je njegovo priznanje, da fašistovski zastopniki niso bili izvoljeni po volji ljudstva, marveč da so bili narinjeni. Sedaj razumemo tudi se le tisti sili pritisk povodom občinskih volitev v Marezigah. 180.000 lir dolga v mali podeželski občini, napravljena v kratkem času, to ni šaka, marveč usodno dejstvo, ki bi mu ne pritrtil nikoli noben od ljudstva svobodno izvoljen občinski zastop! Trebali so torej najinjenega zastopa. Pa glejte: niti fašistovski zastopniki nečete odobriti dolga! Nikako čudo. Saj so domačini tudi oni, saj gre tudi za njihovo kožo, saj bi tudi oni morali plačevati tisti ogromni dolg! Dogodke v Marezigah na b. laststva razumela kot prereno svarilo, naj drugače uravnajo svoje postopanje napram slovenskim občinam!

«Banca Adriatica» v konkurzu

Službeni list «Osservatore Triestino» od 12. t. m. je objavil razglas o otvoritvi konkurza bančnega zavoda «Banca Adriatica», ker so se izjavila vsa pogajanja med zastopniki upnikov in upravnim svetom za dosego poravnave.

Za konkurznega komisarja je imenovan sodnik Virgilio Fiorentini, nastavljen pri tukajšnjem trgovinskem in pomorskem sodišču, za upravitelja konkurzne mase odv. Nicolò Benedetti, za njegovega namestnika pa odv. Negri. Prvi sestanek upnikov je napovedan na 3. februarja 1925 ob 9. uri v sobi št. 15 tukašnjega trgovinskega in pomorskega sodišča. Rok za predložitev terjatev traja do 31. marca 1925. Likvidacijska obravnava se bo vršila na imenovanem sodišču dne 1., 2., 7., 9., 11. in 14. aprila 1925. ob 9. uri in sicer dne 1. aprila za upnike z začetnico A, B, C in D; 2. aprila za upnike z začetnico E, F, G in H; 7. aprila za upnike z začetnico I, J, K in L; 9. aprila za upnike z začetnico M, N in O; 11. aprila za upnike z začetnico P, Q, R in S; 14. aprila za upnike z začetnico T, U, V in Z.

Razpuščena uduženja. Na ukaz tukajšnje prefektore so bili razpuščeni: Zveza občinskih nameščencev in od občine prevzetih podjetij, sindikat delavcev v kemičnih tovarnah, sindikat poštinih službencev III. kategorije in mednarodni sporilni kroček.

Prefektura je razpustila ta uduženja baje iz ozirov na javni red.

— Splošitev parnika «Guido Brunner» v Tržiču. Pred kratkim je tržaški Lloyd spustil v morje prvo večjo ladjo, ki je bila zgrajena izza priključitve Trsta k Italiji, večerj pa je zaplopnava družba «Tropicover» dobila svoj prvi parnik po vojni. V Tržiču ladjedelnici so spustili v morje tovrstni parnik «Guido Brunner», ki je dolg 66.14 m, širok 10.67 m in se bo pogrzel 4.52 m globoke. Opremljen je z navadnimi parnimi stroji in bo vozil z brzino 10 vozlov na uro.

Novi volilni red

Novi volilni red z enomenskimi volilnimi okraji, ki je bil predloženo poslanski zbornici v Rimu in ki tvori najvažnejšo točko dnevnega reda sedanjih razprav, določa, kakor smo že obvestili naše čitatelje, da bo znaslo število vseh poslancev 560 namesto 535 kakor do sedaj. Teh 560 poslanskih sedežev je razdeljeno na posamezne pokrajine, kakor kaže sledeča tabela:

Pokrajina	Štev. prev.	Štev. posl.
Alessandria	806.772	12
Ancona	345.785	5
Aquila	453.665	7
Arezzo	308.421	4
Ascoli Piceno	279.087	4
Avellino	440.710	6
Bari	982.675	14
Belluno	259.275	3
Benevento	282.043	4
Bergamo	579.941	8
Bologna	645.989	9
Brescia	661.395	9
Cağliari	541.135	7
Caltanissetta	397.122	5
Campobasso	376.994	5
Caserta	867.826	12
Catania	895.071	13
Catanzaro	556.197	8
Chieti	407.486	6
Como	662.783	9
Cosenza	545.616	8
Cremona	362.441	5
Cuneo	666.506	10
Ferrara	346.821	4
Firenze	989.948	14
Foggia	86.448	1
Forlì	466.056	7
Genova	397.178	5
Girgenti	970.999	13
Grosseto	429.896	6
Imperia	163.339	2
Lecco	154.350	2
Livorno	615.753	8
Lucca	143.130	2
Macerata	409.524	5
Mantova	285.134	4
Massa	360.322	5
Messina	184.437	2
Milan	613.288	8
Modena	1.906.068	27
Napoli	405.067	6
Novara	1.478.021	21
Padova	762.769	11
Palermo	592.611	8
Pavia	898.212	12
Perugia	482.223	7
Pesaro-Urbino	654.720	9
Piacenza	290.600	4
Pisa	301.050	4
Pola	361.956	5
Potenza	306.069	4
Ravenna	492.132	7
Reggio Calabria	257.745	4
Reggio Emilia	525.304	7
Rim	352.590	5
Rovigo	1.614.608	23
Salerno	289.379	4
Sassari	617.909	9
Siena	344.332	5
Siracusa	251.088	4
Sondrio	560.502	8
Spesia	142.550	2
Taranto	213.233	3
Teramo	276.502	4
Torino	339.009	5
Trapani	1.291.800	19
Trento	429.329	6
Treviso	663.545	9
Tst	561.759	8
Vienna	327.724	4
Vienna	1.026.170	14
Venecia	516.017	7
Vercelli	538.815	7
Vicenza	559.503	8
Zader	18.255	1

Vseh pokrajin je v Italiji 75. Število poslancev je bilo odmerjeno posameznim pokrajinam tako, da pride (okroglo) na vsakih 70.000 prebivalcev po en poslanec. Izjemo dela le zadrška pokrajina, ki šteje le 18.255 prebivalcev.

Vsaka pokrajina bo razdeljena v toliko volilnih okrajev, kolikor znaša število poslancev, ki so ji odmerjeni. Tržaška pokrajina bo imela torej 4. istrska 4, videmska 14, volilnih okrajev, reška in zadrška pa vsaka po enega.

Tudi v znamenju normalizacije. Predvčerajšnjim je varnostno oblastvo ukazalo zapreti kavarno «Edera» v ulici E. Tarabochia, večerjaj je doletela enaka usoda kavarno «Unions» v ulici XXX Ottobre. Tozadevne odredbe so bile izdane iz razlogov javne varnosti, ker sta bili kavarni na glasu, da v njih zbirajo protivladni elementi.

— Gospodarski Vestnik. Prvo letošnjotestvilko Gospodarskega Vestnika ima v razpredajaj Knjižarna J. Štoka v Trstu via Milano 37 m Tržaška kmetijska družba v Trstu ul. Raficaria št. 7. Naročnina stane letno L10. List se naroči pri upravi Gospodarskega Vestnika v Gorici, ali pa pri Tržaški kmetijski družbi v Trstu.

Društvene vesti

— Planinsko društvo prirediti v nedeljo 18. t. m. zimski izlet na Caven. Natančni program bo objavljen v sobotni številki.

— M. D. P. Opčine, uprizoni v nedeljo dne 18. t. m. v dvorani Kette: N. N. «Nebesa na zemlji», komedija v treh dejanjih. K obilni udeležbi vabi — Odbor.

— S. D. Adria — Sv. Ivan. Jutri v petek seja teh komisije ob 20.30. V soboto 17. t. m. se vsi sestane vseh članic in članov ob isti uri. Vabljeni so vsi nogometisti, da se sestane gotovo udeležijo radi nedeljskega traininga na mestnem igrišču.

— Društvo «Pravnik» bo imelo dne 18. januarja 1925. v Trstu via S. Francesco d'Assisi 20. I. n. svoj občni zbor. Začetek ob 10. uri.

— S. D. Adria. Rokometna družina bo imela v nedeljo reden trening. — Trainer.

— Svoboda: «Poslednji dan». V nedeljo 18. t. m. ob 20. uri prirediti dramatični odsek M. D. P. — Trst to vlezabavno in že v prvič, kljub plemenu številu navzočnih, dobro uspelo igra.

Igra je spisana za one, ki se radi posmejejo in pozabavajo. Menda je ni tako hitro veseligrje, ki tako krasno zabava občinstvo. Vsi oni, in dosti jih je, ki mislijo, da se morajo v nedeljo prav počteno namestiti, se snidejo v dvorani D. K. D. pri Sv. Jakobu.

— «Peterkuho poslednje sanje». Dramatični odsek M. D. P. — Trst pripravljajo za skorajšnjo uprizonitev to krasno Goljevo otroško igro. Pomen uprizonitve bo tem večji, ker bo proslavilo M. D. P. — Trst s to igro svoj petletni obstoj.

— Akad. ter. društvo «Balkan». Danes se stane ob 20.15 v prostorih stare policije pri Sv. Jakobu. Po sestanku pevška vaja.

SPORT

— Nedeljska povratna tekma med S. D. Jadran ter S. D. Adria na igrišču S. D. Jadran v Herculjah je izpadla s 5:1 v prid Adrie. Jadranši, ki so za to tekmo postavili na polje svojo najboljšo vrsto, so zopet podlegli premoči Adrie, kljub temu da tudi takrat ni bila v najboljši formaciji. Vsekar so igralci Jadrana igrali mnogo bolje kot pret. Nedeljo, posebno pa se je odlikoval to pot vratar. Ubrnil je par gotovih goalov in tako rešil večji poraz. Jadranši so pokazali z izidom nedeljske tekme, da jih je volja napredovati, kar jim tudi brezvodno dopuščajo njih dobre moči. Sodnik dober — sodila je namreč celokupna publika.

Za kroniko naj navedemo, da je prvi polčas končal s 3:0, drugi 2:1. Kotov (kormerjev) je bilo 14, in to 10 proti Jadranu, od katerih sta dva prinesla goal, in 4 proti Adriji. Občinstva za Herpelje dovolj. Kričanja in prerakanja pa preveč. — Sportnik.

— Na Trstenjaku se bo vršila v nedeljo ob 2.30 popoldne prijateljska nogometna tekma med četama «Impavida» in «Vala».

Iz tržaškega življenja

— Tovarni avtomobil pivovarne «Adria» zgoraj na cesti. Včeraj popoldne okoli 14.30 je na glavni cesti med Opčinami in Sezano popolnoma zgorel tovorni avtomobil pivovarne «Adria» v Senočeah. Tekom vožnje je namreč začel puščati pri motorju benzin, ki se je vnel.

Iz tržaške pokrajine

— Kopriva. Tukajšnje pevsko in bral. društvo Zarija priredi dne 18. t. m. veselico v prostorih restavracije Zege. Začetek točno ob 15. Med točkami bo sviral salonski orkester iz Sezane. Po dokončani veselici prosta zabava. K obilni udeležbi vabi — Odbor.

Vesti z Goriškega

Zlata maša dr. A. Gregorčiča

Preteklo nedeljo je bilo na starem goriškem Travniku že pred osmo uro živo vrvenje. Zvonovi se iz visokih lin z ubranim potrkavanjem naznani. Gospodov dan in nepregledna množica je na trgu v svečanem razpoloženju pričakovala jubilanta dr. Antona Gregorčiča, ki je ta dan daroval svojo zlato mašo. Zadonele so orglje, ljudje so napolnili cerkev sv. Ignacija do zadnjega kotička in sivolasi zlatomašnik je ob skromni asistenci dveh duhovnikov — dr. Pavlice in prof. Tabaja — pristopil k oltarju Gospodovemu, mešan zbor Pevskega in glasbenega društva je zapel tako čisto in jasno kot je bil čist in jasen mladi dan, ki ga je poslalo Nebo v proslavo dr. Gregorčičeve zlate maše. Na levi strani oltarja je klečal prevzvišeni nadškof dr. Sedej, na desni msgr. dr. Zorn, dekan Rejec in drugi duhovniki. Navzočino je bilo tudi vse ostalo slovensko razumnistvo, kar ga je še ostalo. — Po evangeliju je stopil na prižnico župnik Budin iz Pevne. Za predmet svojega prekrasnega govora je izbral besede Gospodove, ki jih je izrekel iz ljubezni in usmiljenja v puščavi: «Množica se mi smilil!» — Te svetopisemske besede je odlični govornik apliciral na delovanje zlatomašnika: porojen v skromni kmetijski hiši pod visokim Kromom, je že v zgodnji mladosti posvetil svojo veliko ljubezen in svoje človeško usmiljenje Množici svojih rojakov. Iz ljubezni in usmiljenja je žrtvoval svoje prihranke Solskemu Domu, da ohrani narodno zavest tedanje mladine in poznejših rodov. Prosil je jubilanta, naj pri Daritvi pošlje svojo molitev pred nebeski prestol, da razsvetli vladarje sveta, da povrnejo množici svete pravice.

Baš med povzdigovanjem se je prikazalo božje solnce izza starega goriškega Gradu in je razlilo zlate žarke po svetlušču, prisijalo je na bujno jesensko cvetje na oltarju, lesketalo se je v novem kelihu, ki so mu ga o tej svečani priliki darovali hvaležni goriški Slovenci. Električne luči so obledle sprčo svetlobe, ki jo je poslalo Nebo, pa tudi v naših srcih je bilo jasno in svetlo: zbudilo se je pomladansko upanje na skorajšnjo, lepšo prihodnost. Po povzdigovanju je zapelo Pevsko in glasbeno društvo Fr. Bevškovo prigodno pesem, ki jo je g. Komel uglasil in ki se je izvajala tako dovršeno, da bo ostala dolgo dolgo v spominu vseh navzočnih.

Po maši je množica napolnila Šolsko ulico, kjer je čakal avto, s peštrim cvetjem okinčan. Ko je prišel jubilan in sakristije, mu je iz tisočero navdušenih grl zadonel v pozdrav gromoviti žvižol — Pohvalno in pomoramo omeniti, da so se someščani italijanske narodnosti vzorno obnašali in da ni nikdo motil redke slovesnosti. Opoldne je bilo kožlo, na katero so bili po-

Ker je radi tega eksplodiral tudi rezervoar za bencin, je bil hipoma vseh avtomobil v plamenih. Soler, ki je komaj utegnil skočiti z goriškega avtomobila, je hitel na Opčine ter od tam poklical telefonično na pomoč tržaške gasilce. Ti so sicer z vso naglico prihitali na lice mesta, a imeli so malo opravka, kajti silni ogenj je medtem že uničil vse gorljive dele avtomobila in ves tovor, — kakih 30 praznih sodčkov piva — ki je bil naložen na nem. Od avtomobila je ostalo le železno ogrodje, kolesa in motor.

Škoda znaša kakih 15.000 lir.

— Nezgodna porednega šolarja. 13-letni Silvan Maruzzi, stanujoč na trgu S. Caterina št. 2, se je včeraj popoldne okoli 13. ure lovil z dvema sovrstnikom pred predorom Montura. Za pri tekanju je deček padel čez tramvajski tir in sicer ravno pred tramvaj, ki je vozil od Sv. sobote proti trgu Golddni. Prisotnosti duha in spretnosti tramvajškega uslužbenca se je zahaljivali, da se ni pripetila strašna nesreča; mož je takoj stianil zavore ter skoro na mestu ustavil tramvaj. Kljub temu pa je poredni deček prišel z desno nogo pod kolo, ki mu je zdrbilo prvi člen palca ter mu razmesarilo stopalo. Navzočni ljudje so dečka prenesli v bližnje lekarno, kjer je dobil prvo pomoč, nato je bil prepehan z avtomobilom rešilne postaje v mestno bolnišnico, kjer bo moral dva tedna varovati posteljo.

— Pozor pred sleparskimi iztirjalci davkov! V zadnjem času so zopet začeli prihajati na dom raznih najemnikov nepoklicanih, ki se izdajajo za iztirjalce občinskih davkov ter kot taki tirjajo stanovanski davke. Dasi ravno je mestni davčni urad opetovzno objavil, da ni nikdo pooblaščen za slično iztirjevanje, vendar gre tu pa tam še vedno kdo na limance tem sleparjem. Tako je tudi g. Artur Lazzarich, stanujoč na Vrdele-Scoglietto št. 90, v dobri veri izplačal enemu izmed teh sleparjev, ki se je izdal za iztirjalca Ivana Caffaro, stanovanski davke v zn sku kakih 80 lir. Lazi-iztirjalec mu je dal pobolnico s pečati in podpis, ki so bili seveda ponarejeni. Sele pozneje, ko se je podal osebo v davčni urad, je Lazzarich zvedel, da je bil opeharjen. Policija zasleduje sleparja.

— Pes zanetil požar. Sinoči okoli 20. ure je bilo poveljstvo mestnih gasilcev telefonično potom obveščeno, da je v vili v ulici Navali št. 18, kjer stanuje družina Pizzame, nenadoma izbruhnil ogenj. Na lice mesta odposlani gosilci so ugotovili

Dohodli: «Centralna Posojilnica» v Gorici L 700, «Goriška Ljudska Posojilnica» v Gorici L 500, «Narodna Tiskarna» v Gorici L 500, «Kmečka banka» v Gorici L 200, «Solski Dom» v Gorici L 200, «Krajna Posojilnica» v Bovcu L 100, «Ljubljanska Kred. Banka» v Gorici L 50, «Krajna Posojilnica» v Idriji L 50, «Krajna Posojilnica» v Ajdovščini L 30, Ignacij Kovač v Ajdovščini L 25; skupaj L 2355.

Stroški: Nakup srebrnega pozlačenega keliha, katerega je odbor poklonil jubilanu L 1820,50, stroški za cerkevno slovesnost L 345,50; skupaj L 2166.

Rekapitulacija: Primerjaje dohodek 18 235,5 s stroški 18 2166, ostane prebitok 18 189, kateri znesek je po odobrenju sklepu bil izročen goriški upravi, da ga odposlje «Solskemu društvu» v Trstu.

Odbor se s tem iskreno zahvaljuje vsem modroglavim darovalcem ter kliče ob enem jubilanu zlatomašniku: Na mnoga letal Gorica, dne 12. jan. 1925.

za odbor:

Dr. Karol Podgornik, predsednik.

ZVEZA PROSVETNIH DRUŠTEV

— Dramatično društvo v Gorici naznanja, da se že napovedana predstava «Pohujšanje v dolini šentflorjanski», v soboto 17. in v nedeljo 18. t. m., radi tehničnih potočkov ne more vršiti. Namesto «Pohujšanja» se pa uprizarjo velezabavna burka v treh dejanjih «Nebesna na zemlji», ki je dosegla že dvakrat popoln uspeh, tako, da je bila in je splošno želja občinstva, da se igra ponovi. Ker smo ravno v pustnem času in si vsak želi zabave, je ta burka, ki vzbuja med gledalci salve smeha, kot nalašč. Bilo bi odveč delati velike reklame, kajti prepričani smo, da bo kdor je to igro že enkrat videl, spet prišel, da se še enkrat pošteno nasmeje in pazabi v «Nebesih na zemlji», na zemeljske nadloge in težave. Režija je vpleta v igro že par pevskih točk in gospod komercialski svetnik Balon iz Trsta bo ob prihodu na Piskovico od veselja nekaj njemu zelo primernega zapel. «Nebesna na zemlji» se bo igralo v soboto 17. t. m. ob 21 in v nedeljo 18. t. m. ob 16. uri. Vlogorje so v istih rokah kakor pri prejšnjih vprizoritvah. Režira C. Brautuž. Pri predstavi igra godba. «Pohujšanje v dolini šentflorjanski» se ponovi 24. in 25. t. m.

— Davčni sezamni. Na goriškem magistratu so do 15. t. m. na vpogled davčni sezamni glede premožnega bogastva. Oni, katerim so bili davki na premožno bogastvo previsoko odmerjeni, kar lahko razvidijo iz davčnih sezamov, lahko vložijo rekurz do 15. aprila t. l., ako so bili njihovi dohodki previsoko cenjeni ali pa več ne obstojajo, in do 15. julija t. l., ako so vpiši v seznamu pomotni ali pa večkrat izvršeni.

Istotako so davčni sezamni glede premožnega bogastva izloženi tudi v drugih davčnih občinah pokrajine, kjer naj si jih prizadejati natančno ogledajo, da ne bodo pozneje, ko bodo že vsi roki zamujeni, tarnali radi previsoke odmere davka na premožno bogastvo.

— Zlata knjiga v vojni padlih Furlanov. Kraljeva komisija za izredno upravo furlanske pokrajine je sklenila v soboto na svoji seji, da naj se zlata knjiga v vojni padlih Furlanov sestavi na račun pokrajinske uprave. Za sestavo knjige je predviden znesek 90.000 lir, ki bo krit z letnim prispevkom po 30.000 lir v proračunih za leta 1925, 1926 in 1927.

Razen tega je komisija odobrila začasno zboljšanje plač osobju deželnega hipoteknega zavoda v Gorici in sicer za dobo šestih mesecev, pričnši s 1. januarja 1925. Istotako je komisija odobrila imenovanje G. Pompeo Zumina za ravnatelja hipoteknega zavoda. Povrh tega se je komisija bavila še z raznimi drugimi upravnimi zadevami, ki pa se, vsaj neposredno, ne tičejo Goriške.

— Nov furlanski prespekt v Vidnu. Včeraj zvečer je prispel iz Pavije v Vidnu novi furlanski prefekt comm. Umberto Ricci, da nastopi svojo novo službo. Comm. Umberto Ricci je bil svojedobno uradnik v ministruvu za notranje zadeve, v poslednjem času je bil prefekt v Paviji in slovi kot mož izrednih upravnih sposobnosti. Če je ta sloves utemeljen, potem nam znajo tudi na Goriškem zasijati lepši časi, kajti od izgube goriške uprave samostojnosti dalje na Goriškem še nismo imeli dobre uprave. Sicer pa moramo počakati, da bomo novega prefekta lahko sodili po njegovih dejanjih, kajti vsled dosedanjih bridkih izkušenj smo postali strašno skeptični, še huji kakor neverni Tomaž.

— Nov sedež «Trgovsko-obrtno zbornice». Goriška trgovsko-obrtna zbornica se je preselila iz svojih dosedanjih prostorov v Via Codeli št. 11 v novonariete prostore na Korzu Viktorija Emanuela III št. 17-11.

Sicer bi bila dolžnost trgovsko-obrtno zbornice samo pozoriti potom časopisja trgovstva in obrtništvo o preselitvi; ker se pa ona ne zaveda te svoje dolžnosti, jo izpolnjujemo mi, da prihranimo našim trgovsko-obrtnim krogom nepotrebno zamudo časa.

— Novo ustroj goriškega tehničnega inštituta. Kraljeva komisija za izredno upravo furlanske pokrajine je sklenila na svoji poslednji seji, da se takoj prične z gradnjo novega poslojpa za goriški tehnični inštitut, čim da goriška občina na razpolago pripraven stavbeni prostor.

Ze večkrat so bile slične pritožbe goriških krogov, da dosedanja prostora goriškega tehničnega inštituta (nekdanja schulerreinska šola) ne odgovarjajo svojemu namenu, toda ostale so glas vpijočega v puščavi. Sedaj pa, ko so se podobne vrste pritožbe spreminile v bojne klice Gorice proti Vidnu, so našle nemudoma odmev v prej gluhih ušesih videmske gospe.

— Poglavje brez konca. Ze zopet je tresk šrapnela nabrže smrtno ranil mlado življenje. Na Goriškem divja tudi v letu 1925 še nadalje vojna, ki se je za ostali svet končala že v l. 1918, kajti granate in šrapneli pokajo in treskajo še nadalje, zdaj tu, zdaj tam, zahtevajo vedno nove in nove žrtve. Kirurg v goriški bolnici usmiljenih bratov dr. Weinlechner se je opetovano izjavil, da tekmo svetovne vojne ni izvršil kot vojaški zdravnik niti zdaleka toliko operacij, kolikor jih je izvršil kot zdravnik v goriški bolnici po končanji vojni. Kaj pravijo k temu varnostne in vojaške oblasti? Mar bi ne bila njih sveta dolžnost, da pod-

zvamejo vse mogoče mere, da se končno enkrat, kolikor je to v človeški moči, zbere in umiči vojno strelivo, ki še vedno leži po poljih in travnikih. Dolžnost starišev in vsakega odraslega človeka pa je, da neprestano svare zlasti otroke, da naj se ne dotikajo slučajno najdenega vojnega streliva, ampak da naj to takoj naznanijo v to poklicanim osebam. Mar ni še dovolj žrtev?

V torek sta našla 12letni Anton Leban in njegov tovariš oba iz Dojca pri Tolminu, na polju v bližini vasi šrapnel. Leban je šrapnel pobral ter ga odnesel k bližnjemu koritu, napajališču za živino in je pričel tamkaj udrihati po njem s kladivom. Šrapnel, ne bodi len, je seveda eksplodiral ter razmesaril neprevidevno dečku obe roki. Razen tega se je zaril šrapnelov drobec nesrečnemu dečku v trebuh ter mu povzročil smrtonovarno rano. Na mesto nesreče je bil pozvan goriški «Zeleni križ» ki je malega ranjenca prepeljal v goriško bolnico, kjer je bil nemudoma operiran. Navzile temu je le majhna verjetnost, da bo Leban še kdaj okrevaj, kajti njegovo stanje je ubopno.

— O te ženaki! V pondeljek zvečer sta se podala zidar Artur Negoda in mizar Franc Rusjan po končanem delu v neko gostilno v Via Vogel, da se malo pokreptača z vinsko kapfjo. Ko sta se že malo preveč pokreptala, je pričel Negoda psovati lepo natakario Katarino K., kar pa ni bilo prav nič všeč Rusjanu. Nastal je med njima preprič, ki se je zunaj na ulici, kamor sta bila postavljena, razvil v pretep, tekem katerega je Rusjan zabolil Negodo z nožem. Rane pa, na srečo, niso nevarne. — Konec je bil ta, da so Negoda prepeljali v mestno bolnico, Rusjana pa v goriške zapore, lepa natakario pa še toči nadalje rujno vince.

— Premog v Brdih. V Zadrudno zvezo v Gorici je prinesel neki posestnik iz Snežatnega kose premoža, na katerega je naletel, ko je kopal v svojem vinogradu, ležečem ob potoku Birša v Snežatnem. V nedeljo se je podal g. inž. Rusija z nekaterimi svojimi znanci na lice mesta in je naročil v svrhu izsledovanja nadaljnjo kopanje. Po preizkušnji sodeč obeta biti premož precej dobre kakovosti.

— Mizarjeva nezgoda. V soboto je pritrjeval 29-letni Kužnik Franc iz Mirna št. 123, delavec pri mizarji tvrdki Butkovič, Bešnjanc in dr. okvir okna na nekem poslojpu v Mirni. Med delom mu je padel okvir okna na roko ter mu jo zlomil. Kužnik se bo moral zdraviti v goriški bolnici kake tri tedne.

— Nezgoda vselega «furmuna». V soboto okrog 6. ure zvečer se je vračal 50-

letni Valentin Presl iz Kala pri Grahovem s svojim vozom, v katerega sta bila vprežena dva ponižna volička, iz Stržišca proti Grahovemu. Razen Presla so se sedele na vozu še tri druge osebe. Kar nenkrat je eden iz ponižnih voličkov zbežal potraj uprego in oddiral v konjskem begu. Njegovega volovskega soseda se je polotil strah in hotel jo je potegniti tudi on, toda bil je tako neroden, da je potegnul sebe, voz in vselega furmana čez rob ceste, nakar so se vsi trije odkotalili po strmem robu kakih 100 m globoko in tam obležali. Ostale tri osebe so uspeli še pravočasno skočiti iz voza, ko so zaslutile nesrečo. Presl in vol sta zadobila pri drčanju v globino razne poškodbe (Presl si je zlomil desno nogo), vsled česar so Presla prepeljali v bolnico, kjer bo moral ostati kakih 6 tednov, ako ne nastopijo kake komplikacije, vola pa v klanovno.

— Požar v Grojnu. Antonu Tendi je pogorela do tal njegova lesena baraka v Grojni. Mož ima približno 9000 lir škode.

— Pod motociklom. 25-letni Karol Vintin, prebivajoč v Via dei Gelsi, se je vozil v nedeljo na lastnem motociklu po ulici Aquileia. Po nesreči je z motocikla prišel pod motocikelj, pri čemer je zadobil precej težke poškodbe.

— Nesreča ali zločin. V nedeljo okrog poldneva je ustrelil v Ločniku 16-letni Bressan Marij s kroglo iz samokresa 14-letnega Hijacinta Brumata v vrat. Brumata je odpeljal goriški «Zeleni križ» v goriško bolnico, kjer bo moral ostati približno mesec dni, ako ne nastopijo komplikacije, Bressana pa so odpeljali oranžniki v goriške zapore. Menda se gre v danem slučaju za nesrečo, nastalo vsled Bressanove neoprednostnosti, ker je mislil, da je samokres prazen.

— Lepa «zlaha». V nedeljo sta se sprla v Princičevi gostilni v Cerovem 34-letni Mihael in 29-letni Franc Nikolavčič, po kojih žilah se pretaka sorodniška kri, ker sta si bratranca. Ker pa tudi sorodniška kri ni voda, posebno še, če jo je razpnilo vino, je Franc Nikolavčič tekem prepira sunil svojemu bratranču nož v rebra, da se je poslednji zgrudil na tla v mlaki krvi. Vendar njegovo stanje na srečo ni nevarno.

hodke iz premakljivega premoženja. Ta davek je trojen:

1) prvi zadeva čisti dobiček in se plača v izmeri približno 20% od zneska, izkazane v bilanci. Ne obdači se pa samo postavka «čisti dobiček», temveč ta se zviša za v poslovnem letu plačani davek in nagrade.

2) Drugi del davka odpade na plače in nagrade uradništva in odbora. Za ta davek jamči napram davčni oblasti vedno le zadruža, ki pa ima možnost, da ga ali sama utrpi ali zvali na nameščence, ravnanje se vedno po delovni pogodbi. Tega davka se plača okoli 13%.

3) Tretji in najbolj občutni del davka odpade na pasivne obresti: to je na izplačane ali kapitalizirane obresti hranilnih vlog in stalnih vlog v tekočem računu. Posojilnice z neomejeno zavezo plačajo okoli 20% (eno petino) in zadruže z omejeno zavezo pa okoli 26% ali okroglo eno četrtino vseh pasivnih obresti, od katerih so pa izvzete obresti izposojil, ki naj se jih imenuje v bilanci «reeskomptne obresti». Tudi za ta davek so odgovorne napram davčnim oblastvom zadruže, ki ga pa smejo zvaliti na vlagatelje. To pa je mogoče na ta način, da jim ali že v začetku računajo nižje obresti, n. pr. 3,5% do 4% čisto ali pa da računajo višje obresti kakor doslej (4,5% do 5%), ter da jim koncem leta odbijejo od celokupnega zneska obresti eno četrtino pri zadržah z neomejeno zavezo, eno petino pa pri zadržah z omejeno zavezo.

Praktično bi se to v knjigi hranilnih vlog in stalnih tekočih računov izvedlo tako-le: Koncem leta, t. j. 31. decembra je odbiti eno četrtino ali eno petino predpisanih obresti. K glavnici se pripise zmanjšani znesek. N. pr.: Vioga Petra Kupljenika izkaže koncem leta 1924. L. 12455 predpisanih obresti. Za račun davka je odbiti eno petino, to je L. 2491, ostane torej čistih obresti L. 9964. Ta znesek je pripisati glavnici.

II. — Ker so zaostale obresti posojil iz prošlega leta dale že večkrat povod za nesporazumjenja med davčnimi organi in zadrugami, katere so omenjene obresti vnašale v račun zgube, priporočamo, da se v bodoče obresti posojil vnašajo samo v račun dobička. Samo predplačane obresti tekočega leta naj se vpišejo v račun zgube. Praktično je izvesti v računu zgube in dobička tako-le: zadruža ima n. pr.: L. 570.— plačanih obresti, L. 2310.— zaostalih iz prošlega leta in L. 4403.— zaostalih iz tek. leta. V račun dobička bo treba vnesti vse znesek plačanih obresti, t. j. L. 570.—, a od zaostalih obresti je vnesti samo razliko med zaostalimi obrestmi poslovnega leta in obrestmi, zaostalimi za prešlo leto, torej v našem primeru 4430.— manj 2310.—, t. j. L. 2093.—. Ta znesek vnesemo v račun dobička kot postavka «zaostalih obresti», a v bilanci pristojem znesku obresti, zaostalih za prešlo leto L. 2130.—, še L. 2093, t. j. vskupno L. 4403.—.

Ker so obresti državnih papirjev in obresti posojil, danih državi, pokrajini, občini in dobredelnim ustanovam proste davka, naj se te obresti oddeli v račun dobička od drugih.

Upravni stroški naj se v računu točno razkazujejo: kotiko odpade od skupnega zneska na davke, na plače (pod to postavko je računati tudi nagrade), na najemnino in na razne stroške.

Zadruže, ki imajo nepremičnine, od katerih dobivajo najemnino ali druge dohodke, naj to vedno točno navedejo v računu dobička, ker se ta dohodek (valore locativo) odbije od obdavčljivega zneska.

III. — Najpozneje tekem treh mesecev po občnem zboru je treba poslati prepis bilance in računa zgube in dobička na pristojno davčno oblast (Ufficio distrettuale delle imposte dirette). V tem računu zgube in dobička morajo biti natanko razkazani uradni stroški, kakor že poprej navedeno. Te bilancije je priložiti prepis zapisnika občnega zbora ali pa je treba potrditi na zadnji strani bilance, da se je občni zbor vršil tega in tega dne in da je bila bilanca potrjena od občnega zbora pod to in to točko dnevnega reda; ta drugi način je bolj enostaven. Najpozneje 14 dni po občnem zboru morate poslati prepis letnega obračuna tudi na prefekturo in sicer potem pristojne podprefekturo.

Takoj pa po občnem zboru morate poslati popolen prepis računskega zaključka s prepisom zapisnika o občnem zboru Zadrudni zvezi, ki na prošnjo zadruže sama sestavi načrt glede plačanja davka, ki ga nato zadruža preda davčni oblasti. Tega navadno zadruže ne znajo same napraviti, a je potrebno, ker služi zadrugi tudi kot kontrola, da je davčna oblast previsoko neobdavči.

IV. — Glede občinskih davkov opozarjamo, da je dolžnost zadrug, da dobe vpogled v davčne imenike, izložene pri občini v predpisanem roku, ter da v tem roku napravijo utok, če je davek previsoko odmerjen. Če zadruže opuste ta rok, morajo plačati davek.

Zadr. zveza v Trstu (Gosp. Vestnik).

OBRITNO NADALJEVALNA ŠOLA V NAEREZINI

Evo vam podatkov glede naše obrtno-nadaljevalne šole za vajence:

Šola je bila ustanovljena 1. oktobra 1891. Spodbudo k ustanovitvi je dal takratni ljudsko-šolski voditelj g. Fran Tomšič in vztrajno ga je podpiral takratni župan g. Ivan Chaharija. Ta dva sta nabirala pri tukajšnjih industrijalcih in drugih prijateljih napredka prostovoljne prispevke. Nabralo se je 260.— gl. Glavarstvo v Sezani je nakazalo 200.— gl. Vlada je dala podpore 250.— gl. in občina je prispevala 150.— gl.

S tem denarjem se je vse potrebno oskrbelo, da se je šola otvorila.

Voditelj te šole je bil od nje ustanovitve pa do 31. oktobra 1915. Fran Tomšič, za njim pa do danes g. Avgust Tance.

Šola je bila ustanovljena kot strokovna nadaljevalna šola za klesarje. Pozneje so se sprejemali vajenci tudi drugih obrti. L. 1913. se je otvoril tečaj za ornamentalno modeliranje. Šola se je namreč začela z enim razredom ter se je razvila v 3 razrede; pozneje se je priključil še tečaj za ornamentalno modeliranje.

Uspehi so bili in so še danes prav dobri. Pridni mladeniči so se strokovno izobrazili ter postali pridni, razumni delavci, delodavci in tudi samostojni mojstri.

Z vojno je prenehel pouk. Na novo se je šola otvorila 15. okt. 1920. kot splošna obrtno nadaljevalna šola za vajence, ker je bila klesarska obrt popolnoma mrtva. Sedaj je že spet trirazredna šola in s priložnim šolskim letom se otvori zopet prekorisni tečaj za ornamentalno modeliranje.

Uspehi te šole se vidijo povsod. D. se delo izvrši natančno in lično, morajo biti poleg sposobnega delovodje razumni delavci, in take sposobne moči vzgaja obrtna šola.

Zavod za pospeševanje male obrti je letos otvoril tečaj za klesarske delavce. Vpisalo se je 40 delavcev, ki z vneto sledijo pouku, katerega vrednost znajo že le zdaj prav ceniti. Ta hvalevredni tečaj naj bi se vršil vsako leto, ker bo donasal izdatne in zelo koristne rezultate.

Učitelstvo od ustanovitve šole dalje: Za risanje: Avg. Kermavner (1. 10. 91. — 31. 10. 1915); Ant. Guaiž (1. 1. 97. — 31. 5. 1901.); Vinko Levčnik (1. 9. 97. — 15. 9. 1899); Avg. Tarce (1. 10. 1899. — 31. 5. 1901.); Ant. Prelz (1. 9. 1901. — 31. 5. 1905.); Ant. Bitežnik (1. 9. 1905. — 30. 4. 1915.); Ant. Fornasari (15. 10. 1915. do danes).

Za kiparstvo: Ferd. Gustinčič (1. 9. 1913. — 30. 4. 1915.).

Za merkantilije: Fran Tomšič (1. 10. 1891. — 31. 10. 1915.); Avg. Tance (1. 10. 1899. do danes); Jos. Macarol (1. 1. 1908. — 15. 4. 1910.); Ant. Korošič (1. 9. 1913. — 30. 4. 1914.); Ivan Kosmina (15. 10. 1920. — 31. 5. 1923.); Ivaž Gerdoi (15. 10. 1921. — 31. 5. 1922.).

Za italijanščino: Ivan Vlacovich (15. 11. 1923. do danes).

Tudi danes šola dobro uspeva. (Gosp. Vestnik).

GOSPODARSTVO

IZVOZNA ZADRUGA.

Ta prepotrebna organizacija je pri nas še v povojih. To je razumljivo, kajti naloga take ustanove ni lahka. Pri nas, kjer so dani vsi predpogoji zadrudnega dela in kjer je smisel združništva precejšen med ljudmi, se ni zganilo več kot do izvoza krompirja. Ljudje, kateri so poklicani voliči zadrugo, se ne zganejo več, nego jim veleva njihova služba kot uradnikov kake zadruže. Zadrugo smatrajo kot svojo domeno in se bojuje pogledati preko mej te domene. Potem pa se tolažijo z običajno frazo «Zadrudništvo ne gre pa ne gre. Naš kmet ni za zadrugo.»

Gre, gospoda, in bo šlo. Čim večji bo gospodarski pritisk na naše ljudi, tem bolj jih bo gnal v zadrugo. Povsod, kamor se obrnete, kliče kmet po gospodarski organizaciji. Sila gospodarskega razvoja in delna gospodarska preorientacija sila našo deželo k združitvi in osamosvojitvi.

Ena pot k osamosvojitvi je v izvozni in nabavni zadrugi. Ta organizacija pod skrbnim vodstvom zamore imeti dokaj močnega vpliv na gospodarski razvoj naše dežele. Povsod so se take zadruže jako obnesle in njih pritisk na gospodarske sile je bil tako silen, da so socialni politiki ter ekonomski začeli z vsjo silo in natančnostjo proučevati razvoj združništva.

Pri nas na Goriškem je jako mnogo možnosti za organizacijo zadruže. Tudi ljudstvo je ideji naklonjeno. Koliko pridelkov bi mogla izvažati taka zadruga, ki jih danes izvažajo trgovci: špinaca, grah, zelen fižol, črnejše, šparglji, razna zelenjava in sadje. Naši šparglji gredo v Ljubljano, Zagreb, Gradec, na Dunaj in drugam. Isto je z graham, fižolom in zelenjavo. Posebno zgodnja zelenjava ima dokaj povpraševalcev.

Danes pa leži cela naša izvozna trgovina na tem polju v rokah posameznikov, ki se več ali manj okoriščajo na račun dezorganizacije našega kmeta. Oni ureinajo ceno in ves izvoz, njih trgovska spretnost in poznanje trga jim dovoljuje poljubno izrabljanje prilik. Tudi pri izvozu drugih produktov je treba regulacije, n. pr. pri izvozu krompirja. Tu je vsaj deloma uspelo urejevati ceno po ceni svetovnega trga in se izločiti iz špekulacij privatne trgovine. Tudi pri drugem blagu se da enako postopati. Poleg regulacije cene za tuji trg se da urediti tudi cena na domačem tržišču, in to v korist konsumentov in producentov, kar je prava naloga zadruže.

Da skriva trgovina z zelenjavo mnogo nevarnosti, je jasno, nikdar pa ne toliko, da bi postala usodna za člane. Kajti v vodstvu morajo pač sedeti ljudje, ki jim ni to le pribežališče, temveč ki so prežeti z zadrudno idejo in obenem s sposobnostjo ustvarjajo v skupno dobro. Ko bi bilo resnično to, kar pravijo razni trgovci, katerih največji strah je izvozna zadruga, bi gotovo tudi oni že davno pustili vse pri miru in bi ne izvažali naše zelenjave.

Jako aktualno vprašanje pri nas je tudi presičereja. Iz naše okolice se izvaja dokaj prešičev v stare pokrajine. Ali bi se ne dalo tudi tu po zgledu švicarskih vnovčevalnic za živino organizirati prodajo presičev? Pri nas je presičereja še malo razvita, dalo bi se pa to panogo gospodarstva povzdigniti jako visoko. Posebno še, ker ne gredo na trg pitani presiči, ampak samo mladi od 7—10 tednov.

Organizirana prodaja bi mnogo koristila, dale bi se dosegli dosti višje cene, nego se dosežejo sedaj pri podincih. Obenem pa bi zadruga odpravila vse nedostatke, katere zapazi vsako na našem zivinskem trgu. Kmet je tu izročen mešetarjem in trgovcem na milost in nemilost. Mešetarji, po večini domači ljudje, poznajo vse bolečine kmeta in tako je kupčija kmalu narajena. V splošnem presičereja precej nese in treba je paziti, da se tudi dobro razvije. Organizirani prodaji bi pa kmetje ne bili nasprotni. Posebno strandreški okraj ima precej presičev in bi bil prikladen kot nekak centrum vsega zadrudnega pokreta v tej panogi.

Ne samo prodajo, ampak tudi vse nakup kmetijskih potrebščin bi bilo treba organizirati in do tega mora priti, kajti te ka nam bo borba brez lastnih gospodarskih organizacij.

Zadruga kot središče vsega gospodarskega življenja Goriške bi prevzela nase tudi težko nalogo gospodarske vzgoje naših ljudi, obudila mu samozavest in zmisel za samopomoč. Zadruže morajo sprejeti nase nalogo propagande na domačem trgu, tako da se v naši deželi konsumirajo kolikor mogoče domači produkti, da s tem odpomoremo vinski krizi in pridobimo domač trg tudi za naš sir.

Goričan.

DAVKI IN ZADRUGE.

1. — Glasov novih davčnih in pristojbinskih zakonov odpadejo vse olajšave, ki so jih zadruže do sedaj uživale in so torej z ozirom na davke in pristojbine izenačene vsem nezadrudnim podjetjem.

Zadruže, posebno posojilnice, bodo morale plačati občuten davek, takozvano «ricchezza mobile», t. j. davek na premakljivo bogastvo, odnosno davek na do-

PODLISTEK

w. Collins: Gospod Loscombe gospe Ruddock.

BREZ IMENA (27)

Roman.

8.

Gospa Ruddock gosposu Lorcombe'u. Park Terrace, St. Johns Wood, 2. junija. Cenjeni gospodi!

Ker sem večkrat odposlala na Vas pisma, ki mi jih je gospa Vanstone pošiljala in ker ne vem, kam bi se sicer obrnila, si dovoljujem vprašati Vas, če poznate kakšne njene sorodnike ali znance. Ždi se mi namreč potrebno, da bi se kdo zanj pobrigal.

Gospa Vanstone je prišla prvič k meni na stanovanje s svojo služkinjo v novembru in nikdar nisem imela nobene sitnosti z njo. Zivela je kot dama in mi redno plačevala najemnino. Ne pišem torej iz kakšnega osebnega interesa, ampak iz čuta dolžnosti.

Gospa Vanstone, ki mi je stanovanje redno odpovedala, in je zdaj sama, me jutri zapusti. Skrivala je pred menoj, da so se nene razmere poslabšale in da ne more več časa v hiši ostati. Kam se namerava podati in katero so njeni nameni, ne vem, vendar pa domnevam, da namerava zabrisati vsako sled za seboj. Zadržane dneve se je zelo izpremenila. Bojim se, da se ji blizu teka bolezni in ne morem gledati tako mlado gospo tako osamljeno in zapuščeno na svetu.

Ce poznate kakšne njene sorodnike, obvestite jih takoj. Po jutranjem dnevu, bi jo zastonj iskal.

S spoštovanjem

Katarina Ruddock.

9.

Gospod Loscombe gospe Ruddock.

Lincoln Infields, 2. junija.

Cenjena gospa!

Z gospe Vanstone sem imel samo uradno razmerje in to je sedaj pri kraju. Ne poznam n nih sorodnikov in ne morem se vmešavati osebno v nene sedanje in bodoče zadeve. Z obžalovanjem, da vam ne morem ustreči, se belezim s poštopvanjem

John Lorcombe.

Zadnja scena.

AAores Buildings.

PRVO POGAVLJE.

Sedmega junija so prejeli lastniki trgovske ladje «Delverance» vesti, da je ladja pristala v Plymouthu, kjer izkrca potnike, nakar bo nadaljevala vožnjo v London. Pet dni pozneje je bila ladja v Themiži.

Po tem, ko je izvršil nekatera opravila, za katere je bil osebno odgovoren, je kapitan Kirke sporočil svoemu svaku, da ga na sedemnajstejga poseti v župnišči v Luffolku. Kakor navadno ob takih slučajih, je prejel od sestre dolgo vrsto naročil in eno izmed teh je privedlo v bližino Camden Towna, kjer je izstopil iz voza in nadaljeval pot v okolico New Roada.

Tega kraja ni dobro poznal. Njgove misli so bile te pri sestri in spominil se je, kaj je doživel pred svojim odhodom. Predvsem mu je prišla v sp

TRZASKA KMETIJSKA DRUŽBA V TRSTU

ulica Raffineria št. 7, ima v zalogi:
Semena: Zajamčeno seme karfiola snežna kepa, spinacea po L. 6.50 kg, zgodnji nizki grah, seme salatne, solate, radica, čebulček, solatno pso, redkvice rdečo okroglo in rdečo podolasto;
Detelje: inkarnatno, domačo in lucerno;
Trave: laško ljulko, francosko pahovko, mačji rep in travniško bilnico.
Umetna gnojila: Tomaževo žlindro «Columeta», rudninski superfosfat, kalcijev cijanamid ali epneni dušik in kalijevo sol.
Kmetijsko orodje: plugje, šape, štrpače, železne grablje, srpe, kortelače, gnojne vile, drevesne skarje, cepilne nože «Kunde» in vrtno žačice.
Amerikansko lepivo za sadno drevje: «Tree Stiches».
Krna za živino: koruzno moko, klajno apno itd.
Žveplene trakce za žveplanje sodov.
Med v vrčkah od pol kg po L. 6.
Bisulfin, zdravilo za na spolovilih obolelo govejo živino.
Zamaskje za steklenice in veče za sode vsake velikosti, tudi na debelo.
Cepilne trte in sadna drevesca za večje številno sprejema naročila. Kmetovalci iz tržaške okolice, ki si želijo naročiti kakršne vrste trte ali sadnih dreves, naj prijavijo številno in vrsto pri Tržaški kmet. družbi v Trstu, ul. Raffineria št. 7. Z naročitvijo pri nas odpadejo prevoznini in drugi stroški.
Narocnikom trt in sadnih dreves naznanjamo, da so naročene trte in drevesca dospela, ter jih vabimo, da jih dvignejo.

Čudovita svojstva kamna

Ste li sišali kdaj, da bi bilo močje svetlobne žarke, ki so vedno ravni, upogniti? Da bi bilo močje n. pr. posvetiti z lučjo okoli vogala, ali pa da bi bilo močje poslati vodo po zaviti cevi? Do zdaj je bilo močje upogniti svetlobo več ali manj z vsako stvarjo, toda samo v ravnih črtah; sonce na pr. sije v ravni črti na ogledalo, to odbija svetlobo na steno, a zopet v ravni črti. S pomočjo ogledala nam je torej povsem lahko vreči svetlobo v katerokoli smer, da bi pa svetlobne žarke upognili v glibko kroga, zanke itd., to je bilo nekaj nemogočega. Danes je pa to postala resnica. In zanimivo pri tem je to, da v ta namen ne uporabljajo kaj novega in neznanega, pač pa steklo, ki je narejeno iz vsem poznaneega kamna kremenjaka ali — da rabimo bolj mednarodno ime — kvarca.

Kvarčno steklo ima posebno dobre in koristne lastnosti, a do danes nismo imeli še praktičnega načina, po katerem bi mogli kvarc raztopiti. Kar se je doseglo doslej, je bilo tako malo, da je bilo kvarčno steklo dražje nego ista teža čistega zlata. Zdar so pa znanstveniki po dolgoletnih študijah in eksperimentiranju odkrili cenen in praktičen način izdelovanja tega stekla, tako da ga bo močje rabiti celo za okenske šipe.

Kvarčno steklo je na prvi pogled ravno tako kot navadno steklo, toda je boljše v skoraj vseh ozirih. Od vseh znanih trdnih tvarin je najbolj prozorno. Skozi en meter dolg stebrič iz kvarčnega stekla preide 92% svetlobe; skozi enak stebrič iz najfinjšega optičnega stekla gre komaj 65% svetlobe; če bi bil pa narejen iz navadnega stekla, pa komaj 35%.

Kvarčno steklo se zelo malo raztega v toploti ali krči v mrazu in zato bo najboljša tvarina za precizne toplotmere, za matematično natančne teleskopične in drugačne leče itd.

Skozi kvarčno cev potuje svetloba kakor voda skozi gumijevo cev. Tudi če je vpojnena, gre svetloba skozi in sije iz nje na nasprotnem koncu, pa naj bo cev še tako dolga.
Proces, kako se izdeluje čisto kvarčno steklo, je odkril Edward R. Berry, direktorski asistent Thomsonovega raziskovalnega laboratorija Generalne električne družbe (General Electric Co.) v Ameriki. Skozi zadnjih let je delal na tem problemu in pri tem se mu pomagali fiziki L. B. Miller, P. K. Levers in Wallace Wright. Zgradili so poseben električni plavž, ki more ob potrebnem času delovati tudi v vakuumu (v brezračju) ali pa pod en milijon funtov močnim pritiskom plina.
Cevi iz raztopljene kvarca se da mnogo lažje obdelovati kot navadno steklo; lahko se jih zvije in jim ta tako obliko kot se hoče. Ker se jih tako lahko zvije in ker je ta tvarina tako zelo prozorna tudi za ultra-vijolične žarke, ki ne gredo skozi navadno steklo, bo močje odsle napraviti aparate, s pomočjo katerih se bo dalo poslati svetlobo, ultra-vijolične žarke ali pa toploto v take kraje človeškega telesa, ki so bili doslej v tem oziru nedostopni. Tako na pr. pri boleznih v grlu, v nosnicah ali v ušesnih votlinah bo to velike važnosti. Povsem lahko bo močje priti do njih z zdravilnimi ultra-vijoličnimi ali infrardečimi žarki.

V Madagaskarju in v Braziliji najdemo ogromne množine čistega kvarca, manj čistega se pa najde v takorekoč neizčrpnih količinah povsod na svetu. Materijala ne manjka, le pravega procesa nismo imeli doslej, danes je pa odprano tudi temu.

Obiskovalci, ki hodijo gledat izdelovanje tega stekla, vidijo na enem mestu več kristalno-prozornega kvarca kot ga je bilo pred par leti na vsem svetu. Po pretoku osemnajstih minut po priznanju plavža, priteče izpod njega belo-zarečni raztopljeni kvarc.

Kvarčno steklo bodo rabili na strehah tistih sob v božničnih, ki so namenjene za solčne kopeli. Tuberkulozni in tudi drugačni bolniki bodo ležali razgaljeni v takih sobah in na nje bo sijalo sonce s svojo čudodelno zdravilno močjo. Padali bodo na nje tudi ultra-vijolični žarki, ki jih je doslej zadrževala streha iz navadnega stekla.

Navadno steklo zelo rado počni, če je podvrženo zelo nagli izmenjavi temperature. Vlijmo vroče vode v mrzel kozarec in počil bo; kapljica mrzle vode na vroč cilinder pri svetilki in cilinder počni. Tega pri kvarčevem steklu ni in to je velike važnosti. Zvočne vilice iz kvarca, ki se jih rabi za ugaševanje gosli in podobnih godal, ohranjajo svoj pravi ton neglede na temperaturo. Pri jeklenih vilicah se pa s temperaturo izpreminja tudi njihov ton.

Toda posebno velike važnosti bo kvarčno steklo za napravo finih optičnih leč za velike teleskope, male daljnogledne, mikroskopske, fotografirne aparate, kinematografske projektorje itd.

Kinematografski projektor je tisti aparat, ki s pomočjo močne električne luči meče na posrebrno steno znane žive slike. Vsak tak aparat ima eno ali več steklenih leč, ki so primeroma jako drage. Toda silovita električna

luč, ki sije skozi nje, razvija tako vročino, da leče počijo skoro takoj ali v prvič, ko jih rabijo. Take potem ostanejo v aparatu dokler se povsem ne razdrobijo. Take leče bodo odslej nadomestili s kvarčevimi in izjema bo, če bo katera od teh počila.

Komiki tudi vedno stikajo za boljšim materijalom, iz katerega bi se dalo napraviti razne retorte in druge kemične priprave, ki so doslej narejene iz navadnega stekla. Kvarčno steklo bo odslej zakraljevalo tudi tu.

Ze svojih sto let je bilo znano kemikom, da poseduje kvarc — ta vsakemu poznani kamen — nenavadne lastnosti, a navzlic temu so pozabili nanj. Šele v poslednjih dvajsetih letih so začeli delati z njim temeljite eksperimente. In takrat so začeli v mali meri izdelovati kvarčno steklo, ki je pa bilo dražje od zlata. Rabili so ga največ za posebne leče pri fotografirnih aparatih in pa za aparate X z ultravijoličnimi žarki.

DAROVI

— Za božičnico Zenski podružni. Sol. družba na polo g.e. Marije Terčič s Proseka so darovali: Družina Kapun L. 5, Puntar Rudolf L. 5, Goriup 10, Kante 5, Milič Ivanka 2, Marija Lukša-Devinišča 2, Rupel Iv. 2, Dolenc Fani 1, Majovski Iv. 1, Čuk Dom. 1, Lukša Mar. 2; skupaj L. 39. Denar naložen pri Zadr. zvezi.

— Na polo g.e. Line Ternovec so darovali gg.: Ternovec Vladko L. 100, Mihelčič Josip L. 100, Novinc 30, Virant Ang. 25, Ternovec B. 25, Ferluga V. 25, Antončič J. 20, Flego Mar. 25, Vecchiet Val. 5, Modic Ljud. 20, Koročec A. 2, Grželj D. 5, Mislj G. 5; skupaj L. 387. Denar hrani ga predsednica.

G.ca Anica Pertotova nabrala med osobjem živnosten. banke L. 665. Denar naložen pri Trž. pos.

Nadalje so darovali gg.: Andrejev 10, Nikbukov 5, Vrtnar 5, Jelenovič 10, Jože Ivanov 5, Jože Stefičev 5, Gasperič 5; skupaj L. 45. Denar naložen pri Trž. pos.

Na polo g.ene Slovice Godina so darovali N. N. 50, Škorč 50, Schaurek 15, Ida 10, N. N. 10, N. N. 20, N. N. 10, 7. N. dve vazi paradižnikov konzerve, nečitljivo 5, Vladka L. 50, M. S. 20. Denar naložen pri Trž. pos.

Nadalje so darovali za božičnico Zenske podružni. Sol. družba na polo g.e. Mahorčič — Sežana L. 252, in sicer so darovali: dr. Josip Ferfolja L. 20, Polley-Fonzari 15; po L. 10: And. Meržek, Jogan V., N. N., P. Stolfa, Kristina Stolfa, g. Klauzer, Renčelj, Mahorčič, Zanderšič L. 7; po L. 5: Kranjc Ivanka, Bizak Karla, Glažar Jos., Mahne Vida, Perhavec Mar., Mici Scopi-Amf, Malič, Srečka Stolfa, Ant. Starc, Nečitljivo, M. Rantelj, Mila Dolenc, Tajko Brvar, Jerina Janko, Pečar, Logar Ant., Neimenovani, Kodela Mat.; g. Goljevčiček 4; po 3 L.: Pirjevec, N. N., Jos. Rebec; po 2 L.: Ziberna, Bjekar Zora, Jirna, Bandel Adela, Albin, Seražin, Ozbič Toni, Rebuta Jos., Rebec Fr.; po 1 L.: Milič Jožefa, Gulič, Ziberna Fr., Fr. Taučar; Renčelj 0.25; skupaj L. 252, za kar se iskreno zahvaljujemo vsem cenjenim darovalcem kakor tudi marljivim nabiralcam.

— Za božičnico otr. vrta Sv. M. Magd. so darovali na polo g.ene Zmagoslavje Godinove: po L. 50: g. Zidar Gregor; po L. 30: g. Simonič Kristjan, g.a Godina Karolina; po L. 20: g. Kodrič Josip, g. Kodrič Vek.; po L. 10: gg.: N. N., N. N., A. Sirca, g.a Sluga Franciška, Miklavc Ant., Troha Stefanija, Zeleznik Josip, Kleinmayr, Rebec, N. N., Gombac Sonja; po L. 8: g. Kosič; po L. 7: g.a Mahne Ivana; po L. 5: g.a Nardin Jospina, gg.: Pongračič Karl, Pečar Anton, Ferluga Josip, Gombac Adolf, Mihelj Fr., Piziga Fr., N. N., Rauber, Merhar, Ferlin Marij, Geršič Jos., Kodrič Al., Turko, Godina Bened., Pregarc Silv., Lah Iv., Pregarc Jos., Besednjak, Kreševič P., Adario Savmo in g.e. Sturm Jospina, Barut Stef., Benčič Fran., Čač Mar., Konč Jos., Mahne Silv., Pavlič Jos.; po L. 4 gg.: Godnič Jos., Fegeg Mar. ter g.a Stopar Leonida; po L. 3: gg.e Gasperič Mar., Babič Mar., Maurič Fran., Filipič Iv., Andlovec Lojzka, Stok Jolanda, Stok Jolanda, Anicuzzi Amedea ter gg.: Debelis Ant. in P. Aj Aldo; po 2 L.: gg.e Ferluga Urška, Mandada Ana, Černigoj Mar., Leban Jos., Mihelj Bern., Rudež Jos., Veržal Mar. (Bjaš Mar.), Ludvik Jož., Kermac Mar., Usaj Elci, gg.: Sosič Ant., Petaros Ern., Gulič, Mihelj Vladko, Kerševan, Vekjet Sorin, Urdih, Furlan Ant., Kalin Fr., Stekar, Ljubič Albert in «ker ni g. Karolina dala vina»; po 1.50: N. N. za mulco in g.a Ražen Mar.; po L. 1: gg.e Valovec Ter. Piziga Mar., Troha Ana, Bracati Fran., Dodič Mar., Družina Mar., Tomazič Dan., ter gg. Pino Ferluga in dva druga, Gasperič Fr., Hrovatin Iv., Taučer, Zerjal Jos., Fabjančič Ant. in «ker so bile dobre mulce». Vsega skupaj L. 517. G.a Meula in g. Purger Hugo sta darovala okraske za bož. drevo. — Vrli nabiralci in blagim darovalcem iskrena hvala!

TVRDKA
FRANCESCO L. DALSASSO
ustanovljena leta 1892
Izvršuje vsako elektrotehnično delo.
Na željo proračuni.
Via Mazzini 3. 66 Telefon 6-16

ČAJNO MASLO
odlikovane Me'karne v Volčah (Tolmin) v zavojih od 1/2 kg, dnevno sveže, dobijo konsumenti in preprodajalci po najboljših cenah pri
KMETIJSKO-TRGOVSKEM DRUŠTVU
viala Raffineria 4, telefon 36-75. 109

Izšel je
Žepni koledarček
„EDINOSTI“
Cena: V usnje vezan L. 7.—
„ platno „ 3.—
Dobiva se v tiskarni „Edinost“ in v knjigarni Štoka, Via Milano.

Porznanj poročila.
DEVIZE Amsterdam od 9.00 — do 975. —; Belgia od 1.19 — do 121. —; Pariz od 1.19 25 do 129. —; London od 115. — do 115. 25; New York od 24.05 do 24.30; Spanija od 337. — do 345. —; Švica od 463. — do 467. —; Atena od 43. — do 44. —; Berlin od 570. — do 580. —; Bukarest od 12.50 do 13.25; Praga od 71.90 do 73.00; Ogrska od 0.0280 do 0.0340; Dunaj od 0.0335 do 0.0345; Zagreb od 99.15 do 99.50.
V LUTE: Avstrijske krone od 0.9935 do 0.9945; dinarji od 39. — do 39.10; dolarji od 24. — do 24.05; cvcvič po 20 frankov od 93.50 do 93.50 fant sterling od 114.90 do 115.25.
Benezijske obveznice 79.85.

Mali oglasi
PET mizarskih strojev se prodaja radi smrti gospodarja. Marija Dugar, Ročinj št. 107. (73)
GOSPODIČNA, začetnica, z osemrazredno šolo in trgovskim tečajem, išče službe. Naslov pri upravnistvu. 74
MIZARSKI poldelavec se išče. Via S. Lucia št. 5. 75
DREVESCA divjega kostanja, za presajevanje, 2—3 m visoka, so na prodaj, Andrej Štok, Povir št. 88, pošta Sežana. 76
PRODA SE v Gorici (centralna lega) trgovina z vso opremo za 3000 lir. Trgovina lahko služi kateremukoli namenu. Podrobnejše informacije — Gorjup, Via Alvarez 1-III. 70
SKLADIŠČE oglja se prodaja. Chiarbola sup. Ponziana 132. 71
VELIKA izbira ženskih klubukov, po nizkih cenah. Rojan — Barbariga 2-IV. 72
MIZARSKEGA VAJENCA in napol izučeneega delavca išče za takojšnji nastop mizar Blažina, Via Pierpaolo Verzerio, nasproti 'ovarne Zankl. 77

BABICA, avtorizirana, sprejema noseče. Zdravnik na razpolago. Dobra postrežba. Govori slovensko. Tajnost zajamčena. Slav. Vec. Via Giulia 29. 64

GLASOVIRJE v vsakem stanju popravlja, uglašuje, kupuje in cen. Pečar, Trst, Via Molino a vapore 3-IL. 44

LEPA HISA z posestvom, trgovino in tobakarno na prometnem kraju, se prodaja po nizki ceni. Naslov pri upravnistvu. 51

BILANCIST sposoben se išče za napravo bilance trgovine mešanega blaga ki bi imel šest dni tozadevnega dela. Ponudbe pod «Bilancist» na upravnistvo. 53

SINGERJEV šivalni stroj, zajamčen 20 let, se prodaja na obroke. Kupujejo se stvari. Acquedotto 60. 66

F. FILIPČIČ, Dutolje 67, z zlato kola'no in za služnikov. Razpolaga tudi s kamijonom za prevažanje tovorov. 69

Posiano*
Podpisani Josip Hrvatin, posestnik, Trpčane št. 17, preključujem besede, ki sem jih dne 31. decembra 1924, izrekel na račun gospoda Antona Gržina-Salin iz Vrbece, izjavljam, da sem govoril v razburjenosti in da moje besede niso imele nikake dejanske podlage.
TRPCANE, dne 12. januarja 1925.
(117) Josip Hrvatin.

M. Steiner
D. z o. z.
Via Geppa šte. 15-17

POIŠTVO
zajamčene kakovosti
po najbolj ugodnih cenah.
POSEBNOST:
popolne opreme za pisarne.
Velike zaloge v prosti lukli.
Skladišče 2 A in skladišče 7.
M. Steiner
Via Geppa šte. 15-17

Zobozdravnik
Dr. B. Schäffer
specijalist za vse bolezni in zobovje
Corso Garibaldi 4/II 116
od 9 do 9 in od 15 do 19

GIUSEPPE SPECHAR - TRST
Via S. Caterina 7, vogal Via Mazzini
naznanja cenjenim odjemalcem, da je prejel
veliko izbero tu- in inozemskega blaga
za moške in ženske obleke po konkurenčnih cenah.
Specialiteta: ANGLEŠKO in ČEŠKO BLAGO. 45

GIUSEPPE SPECHAR - TRST
Via S. Caterina 7, vogal Via Mazzini
naznanja cenjenim odjemalcem, da je prejel
veliko izbero tu- in inozemskega blaga
za moške in ženske obleke po konkurenčnih cenah.
Specialiteta: ANGLEŠKO in ČEŠKO BLAGO. 45

GIUSEPPE SPECHAR - TRST
Via S. Caterina 7, vogal Via Mazzini
naznanja cenjenim odjemalcem, da je prejel
veliko izbero tu- in inozemskega blaga
za moške in ženske obleke po konkurenčnih cenah.
Specialiteta: ANGLEŠKO in ČEŠKO BLAGO. 45

GIUSEPPE SPECHAR - TRST
Via S. Caterina 7, vogal Via Mazzini
naznanja cenjenim odjemalcem, da je prejel
veliko izbero tu- in inozemskega blaga
za moške in ženske obleke po konkurenčnih cenah.
Specialiteta: ANGLEŠKO in ČEŠKO BLAGO. 45

GIUSEPPE SPECHAR - TRST
Via S. Caterina 7, vogal Via Mazzini
naznanja cenjenim odjemalcem, da je prejel
veliko izbero tu- in inozemskega blaga
za moške in ženske obleke po konkurenčnih cenah.
Specialiteta: ANGLEŠKO in ČEŠKO BLAGO. 45

GIUSEPPE SPECHAR - TRST
Via S. Caterina 7, vogal Via Mazzini
naznanja cenjenim odjemalcem, da je prejel
veliko izbero tu- in inozemskega blaga
za moške in ženske obleke po konkurenčnih cenah.
Specialiteta: ANGLEŠKO in ČEŠKO BLAGO. 45

GIUSEPPE SPECHAR - TRST
Via S. Caterina 7, vogal Via Mazzini
naznanja cenjenim odjemalcem, da je prejel
veliko izbero tu- in inozemskega blaga
za moške in ženske obleke po konkurenčnih cenah.
Specialiteta: ANGLEŠKO in ČEŠKO BLAGO. 45

GIUSEPPE SPECHAR - TRST
Via S. Caterina 7, vogal Via Mazzini
naznanja cenjenim odjemalcem, da je prejel
veliko izbero tu- in inozemskega blaga
za moške in ženske obleke po konkurenčnih cenah.
Specialiteta: ANGLEŠKO in ČEŠKO BLAGO. 45

GIUSEPPE SPECHAR - TRST
Via S. Caterina 7, vogal Via Mazzini
naznanja cenjenim odjemalcem, da je prejel
veliko izbero tu- in inozemskega blaga
za moške in ženske obleke po konkurenčnih cenah.
Specialiteta: ANGLEŠKO in ČEŠKO BLAGO. 45

Zlato, srebro, krone, platin, zobovje
kupuje
Zlatarna ALBERT POVH
Trst, Via Ma zini 46

Trgovsko-obrtna zadruga v Trstu
registrovana zadruga z neomejenim jametvom
Via Pier Luigi da Palestrina 4, prilličje
Obrestuje hranilne vloge po
5%
Večje vloge, vezane na odpoved po dogovoru.
Sprejema tudi vloge na tekoči račun v DINARJIH ter jih obrestuje pod najboljšimi pogoji.
Trgovcem in obrtnikom otvarja tekoče čekovne račune
Daje posojila na menično poroštvo, zastavo vrednostnih papirjev ali dragocenosti.
Uradne ure od 9-1 zj. od 1/2-4-1/6 pop. poštno hranilnišni račun št. 11.1327. Tel. 16-04.

ALOJZIJ POVH
uror in zlatar
Piazza Garibaldi 2, I. n. Tel. 3-29
Lastna tovarna in delavnica. Prodaja, kupuje, popravlja vsakovrstne predmete. — Korist vsakega je, da se preprča o cenah. 63

K O Ž E
kunj, zlatc, lisic, dihurjev, vider, jazbecov, mačk varic, krto, divjih in domačih zajcev.
D. WINDSPACH
Trst, Via Cesare Battisti št. 10
II. nadstr., vrata 13
Sprejemajo se pošiljave po pošti

GIUSEPPE SPECHAR - TRST
Via S. Caterina 7, vogal Via Mazzini
naznanja cenjenim odjemalcem, da je prejel
veliko izbero tu- in inozemskega blaga
za moške in ženske obleke po konkurenčnih cenah.
Specialiteta: ANGLEŠKO in ČEŠKO BLAGO. 45

GIUSEPPE SPECHAR - TRST
Via S. Caterina 7, vogal Via Mazzini
naznanja cenjenim odjemalcem, da je prejel
veliko izbero tu- in inozemskega blaga
za moške in ženske obleke po konkurenčnih cenah.
Specialiteta: ANGLEŠKO in ČEŠKO BLAGO. 45

GIUSEPPE SPECHAR - TRST
Via S. Caterina 7, vogal Via Mazzini
naznanja cenjenim odjemalcem, da je prejel
veliko izbero tu- in inozemskega blaga
za moške in ženske obleke po konkurenčnih cenah.
Specialiteta: ANGLEŠKO in ČEŠKO BLAGO. 45

GIUSEPPE SPECHAR - TRST
Via S. Caterina 7, vogal Via Mazzini
naznanja cenjenim odjemalcem, da je prejel
veliko izbero tu- in inozemskega blaga
za moške in ženske obleke po konkurenčnih cenah.
Specialiteta: ANGLEŠKO in ČEŠKO BLAGO. 45

GIUSEPPE SPECHAR - TRST
Via S. Caterina 7, vogal Via Mazzini
naznanja cenjenim odjemalcem, da je prejel
veliko izbero tu- in inozemskega blaga
za moške in ženske obleke po konkurenčnih cenah.
Specialiteta: ANGLEŠKO in ČEŠKO BLAGO. 45

GIUSEPPE SPECHAR - TRST
Via S. Caterina 7, vogal Via Mazzini
naznanja cenjenim odjemalcem, da je prejel
veliko izbero tu- in inozemskega blaga
za moške in ženske obleke po konkurenčnih cenah.
Specialiteta: ANGLEŠKO in ČEŠKO BLAGO. 45

GIUSEPPE SPECHAR - TRST
Via S. Caterina 7, vogal Via Mazzini
naznanja cenjenim odjemalcem, da je prejel
veliko izbero tu- in inozemskega blaga
za moške in ženske obleke po konkurenčnih cenah.
Specialiteta: ANGLEŠKO in ČEŠKO BLAGO. 45

Naznanilo preselitve.
Goriško krojaško podjetje
Anton Krušič & sin
se je preselilo iz ulice Nazario Sauro (prej Dogana)
na Corso Vittorio Emanuele št. 37
Tvrška se priporoča Slovencem v mestu in na deželi.

PETE PODPLATI
PALMA
iz pristinega kaučuka.
„PALMA“ Trst, Via Coroneo 9.

Najstarejši slovenski denarni zavod.
Tržaška posojilnica in hranilnica
registrovana zadruga z omejenim poroštvom
uraduje v svoji lastni hiši
ulica Torrebiana šte. 19, I. n.

Sprejema navadne hranilne vloge na knjižice, vloge na tekoči račun in vloge za čekovni promet, ter jih obrestuje po 4%
večje in stalne vloge po dogovoru.
Daje posojila na vknjižbe, menjice, zastave in osebne kredite. — Obrestmerna po dogovoru.
Uradne ure za siranke od 9 do 13
Ob nedeljah in praznikih je urad zaprt
Št. telef. 25-97. 16

GIUSEPPE SPECHAR - TRST
Via S. Caterina 7, vogal Via Mazzini
naznanja cenjenim odjemalcem, da je prejel
veliko izbero tu- in inozemskega blaga
za moške in ženske obleke po konkurenčnih cenah.
Specialiteta: ANGLEŠKO in ČEŠKO BLAGO. 45

GIUSEPPE SPECHAR - TRST
Via S. Caterina 7, vogal Via Mazzini
naznanja cenjenim odjemalcem, da je prejel
veliko izbero tu- in inozemskega blaga
za moške in ženske obleke po konkurenčnih cenah.
Specialiteta: ANGLEŠKO in ČEŠKO BLAGO. 45

GIUSEPPE SPECHAR - TRST
Via S. Caterina 7, vogal Via Mazzini
naznanja cenjenim odjemalcem, da je prejel
veliko izbero tu- in inozemskega blaga
za moške in ženske obleke po konkurenčnih cenah.
Specialiteta: ANGLEŠKO in ČEŠKO BLAGO. 45

GIUSEPPE SPECHAR - TRST
Via S. Caterina 7, vogal Via Mazzini
naznanja cenjenim odjemalcem, da je prejel
veliko izbero tu- in inozemskega blaga
za moške in ženske obleke po konkurenčnih cenah.
Specialiteta: ANGLEŠKO in ČEŠKO BLAGO. 45

GIUSEPPE SPECHAR - TRST
Via S. Caterina 7, vogal Via Mazzini
naznanja cenjenim odjemalcem, da je prejel
veliko izbero tu- in inozemskega blaga
za moške in ženske obleke po konkurenčnih cenah.
Specialiteta: ANGLEŠKO in ČEŠKO BLAGO. 45

GIUSEPPE SPECHAR - TRST
Via S. Caterina 7, vogal Via Mazzini
naznanja cenjenim odjemalcem, da je prejel
veliko izbero tu- in inozemskega blaga
za moške in ženske obleke po konkurenčnih cenah.
Specialiteta: ANGLEŠKO in ČEŠKO BLAGO. 45

GIUSEPPE SPECHAR - TRST
Via S. Caterina 7, vogal Via Mazzini
naznanja cenjenim odjemalcem, da je prejel
veliko izbero tu- in inozemskega blaga
za moške in ženske obleke po konkurenčnih cenah.
Specialiteta: ANGLEŠKO in ČEŠKO BLAGO. 45